

บทคัดย่อ

“ศักยภาพของการท่องเที่ยวสีเขียวแบบชุมชนมีส่วนร่วมของเกาะสมุย”

กัมปนาท วิจิตรศรีกมล อิศรียา บุญญะศิริ ประพิณวดี ศิริศุภลักษณ์ และภาสกร ธรรมโชติ
สนับสนุนโดย สำนักงาน คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ และ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

โครงการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพการท่องเที่ยวของเกาะสมุยตามแนวคิด 7 Greens ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นและศักยภาพความเป็นแหล่งท่องเที่ยวสีเขียวที่บูรณาการกับชุมชน จากมุมมองของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องทั้งหมดรวมทั้งการศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวที่บูรณาการกับชุมชน ที่เพื่อกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวของเกาะสมุย ในการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิเคราะห์แบบสอบถามผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหลักในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเกาะสมุย รวมทั้งสิ้น 213 ตัวอย่าง

ผลการศึกษา พบว่า ในภาพรวมผู้ประกอบการที่พัก สปา ชุมชนมีการปฏิบัติตามแนวคิดหัวใจสีเขียวในเรื่องความตระหนักในสิ่งแวดล้อมมากที่สุด จากการมีเป้าหมายในการอนุรักษ์ทรัพยากรหรือลดปัญหาสิ่งแวดล้อม ในส่วนของผู้ประกอบการนำเที่ยว ขนส่ง และสปา มีการปฏิบัติตามแนวคิดบริการสีเขียวมากที่สุด จากการให้บริการที่ตระหนักถึงสิ่งแวดล้อมโดยยังรักษาวิถีชีวิตชุมชน และตระหนักถึงสุขภาพหรือความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการนำเที่ยวและขนส่ง มีการปฏิบัติตามแนวคิดแหล่งท่องเที่ยวสีเขียวมากที่สุด โดยการสนับสนุนให้นักท่องเที่ยวเก็บขยะในแหล่งท่องเที่ยว

อย่างไรก็ตามระดับของการปฏิบัติของผู้ประกอบการโดยรวมและชุมชนในเรื่องของความเข้าใจและการปฏิบัติเพื่อจัดการขยะ ลดพลังงาน อนุรักษ์ทรัพยากร อนุรักษ์การใช้น้ำรวมทั้งสนับสนุนให้นักท่องเที่ยวตระหนักเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมหรือให้ความรู้นักท่องเที่ยวในการรักษาทรัพยากร/ลดปัญหาสิ่งแวดล้อม และมีการจัดกิจกรรมเพื่อรักษาทรัพยากรหรือสิ่งแวดล้อม และรักษาวิถีชีวิตชุมชนในระดับน้อยถึงปานกลาง โดยมีปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญได้แก่ ขาดความร่วมมือและการสนับสนุนอย่างจริงจังต่อเนื่อง ขาดความรู้และเงินทุนในวิธีปฏิบัติเพื่ออนุรักษ์ทรัพยากร การลดพลังงาน และการลดขยะอย่างถูกวิธี

นักท่องเที่ยวมีความตระหนักเพื่อดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมรับประทานอาหารท้องถิ่นและซื้อผลิตภัณฑ์ชุมชนในระดับมาก มีการลดการใช้น้ำ ประหยัดพลังงาน นำของมาใช้ใหม่ในระดับปานกลาง มีการเดินทางโดยใช้จักรยาน มีการปฏิบัติเพื่อรักษาแหล่งท่องเที่ยว มีการเข้าร่วมกิจกรรมรักษาวิถีชีวิตชุมชนน้อย

เมื่อพิจารณาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวสีเขียวที่บูรณาการกับชุมชน พบว่า พื้นที่ดั่งลังาม ลิปะน้อย แม่น้ำ หน้าเมือง และพื้นที่แถวน้ำตกหินลาดมีวิถีเกษตรสูงกว่าพื้นที่อื่นๆ ในเกาะสมุยควรดำเนินการพัฒนาการท่องเที่ยวเกษตรเชิงนิเวศที่เชื่อมโยงกับชุมชนเพื่อเพิ่มรายได้ให้ชุมชน ในส่วนพื้นที่หาดเฉวง ละไม และบ่อผุด เป็นพื้นที่ที่มีทัศนียภาพสวยงามเป็นที่ต้องการนักท่องเที่ยวอย่างไรก็ตามควรดำเนินการต้องเร่งแก้ไขปัญหายุทธและน้ำเสีย จัดระเบียบชายหาด หินตาดหินยาย พัฒนาพุดเฉวงให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวสีเขียวและเชื่อมโยงวัฒนธรรมและวิถีชุมชน รวมทั้งให้ผู้ประกอบการที่พักร่วมมือกับชุมชนจงใจให้มีการอนุรักษ์ประเพณี/วัฒนธรรมท้องถิ่น และขายเป็น Package โรงแรม เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม และในภาพรวมของทุกพื้นที่ควรมีการเร่งแก้ปัญหาขยะ น้ำเสีย และจัดกิจกรรมสีเขียว เพื่อพัฒนาสมุยให้เป็นเกาะสีเขียว

คำที่มีความสำคัญ: ศักยภาพ, การท่องเที่ยวสีเขียวแบบชุมชนมีส่วนร่วม, เกาะสมุย

Abstract

“The Potential of Green Tourism under Community Participation of Samui Island”

Kampanat Vijitsrikamol Isriya Bunyasiri Prapinvadee Sirisuphaluxana and Pasakorn Thammachote
supported by The National Research Council of Thailand and The Thailand Research Fund

This research aims to obtain the tourism information of the Smaui Island under the 7 Greens approach. The study also investigates the existing problems and the potential of green tourism integrated with the communities' and all the stakeholders' participation. In the study, the supply and demand of the green potentials are taken into account in order to design the strategies of the green tourism development for the Samui Island. The database is based on 213 interviewed respondents consisting of the major stakeholders in the Samui tourism industry.

The study shows that all the accommodation and spa entrepreneurs including the communities meet the first requirement of the 7 Greens in terms of the Green Heart for environmental awareness. For the other 6 approaches of the 7 Greens, only some parties can fulfill the requirements. For instance, the tour agencies, transportation, and spa entrepreneurs provide their green and safe services based on environmental and cultural preservation. In the aspect of the Green Attraction, the tour and transportation agencies encourage the tourists to clean up and reduce quantity of wastes. However, the green practices and knowledge of the service providers related to waste management, energy and resource use reduction, and green-and-cultural information dissemination are found limited. The major limitations are stemmed from the lack of persistent cooperation and supports from the main stakeholders in terms of the proper waste management and resource-and-environmental preservation. Fortunately, most tourists have awareness in the environmental issues, get pleasure from local food, and are willing to use bicycle to commute around the island. On the other side, the participation of the tourists in the local community's activities is low.

Under the potential of green tourism with community participation, the study indicates that Taling Ngam, Lipa Noi, Mae Nam, Na Muang, and Hin Lad Waterfall districts are highly populated with the fruit (coconut, durian, mangosteen, langsat) farms. These areas should be developed to be the agro-tourism connected with the community's lifestyle and activities – coconut business chain (coconut-picking monkey and coconut products) and bike tracking activities with multiple stops for participating in the community activities. On the other side of the tourism services, Chaweng, Lamai, and Bo Pud areas can potentially provides the beautiful scenery enjoyed by the most tourists, but the waste, wastewater, and the organization of the beach need to be well managed. In addition, Hin Ta Hin Yay and Pru Chaweng should be developed into the green attractions associated with the community's culture and lifestyle. These can be done in a form of the tour or hotel package so as to earn value added. Likewise, Na Thorn area has high potential in cultural attractions such as Buddhism ceremonies and Hua Thanon area is known as the fisherman village that well portrays the Muslim lifestyle. Overall, all the Samui's attractions and districts should prioritize in solving their waste and wastewater problems plus adding more of green activities such as coral reef and sea turtle conservation, tree planting, cultural events in associations with the related stakeholders especially the school youths.

Keyword: Potential, Green Tourism under Community Participation, Samui Island